

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра зоогігієни та ветеринарії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Д.В. Бабенко

« 16 » 06 2020 р.

Гарант освітньої програми

В.О. Мельник

« _____ » _____ 2020 р.

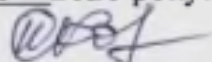
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Патофізіологія тварин»

Галузь знань	<u>21</u> «Ветеринарна медицина»
Спеціальність	<u>212</u> «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо-професійна програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	5-й, 6-й
Форма здобуття освіти	(денна)
Викладачі	Мельник Володимир Олександрович vomelnik@mna.u.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри зоогігієни та ветеринарії

Протокол № 10 від « 20 » 05 2020 року.

Завідувач кафедри

Кот С. П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 10 від « 22 » 05 2020 року.

Голова науково-методичної комісії

Стародубець О. О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 10 від « 25 » 05 2020 року.

Голова вченої ради

Гиль М. І.

Миколаїв 2020

1.Призначення навчальної дисципліни	«Патологічна фізіологія» - формування у студентів здатності трактувати основні поняття загальної нозології, розуміти причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях; забезпечити фундаментальну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності.
2.Мета навчальної дисципліни	«Патологічна фізіологія» - формування у студентів здатності трактувати основні поняття загальної нозології, розуміти причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях; забезпечити фундаментальну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності.
3.Компетентності	ФК 4, 6
4.Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:	- сучасні методи діагностики для визначення стану здоров'я тварин; - освоїти прийоми поводження з тваринами; - оволодіти методами клінічного дослідження тварин, включаючи фізичні, інструментальні та лабораторні методи; - засвоїти клінічні терміни і виявлення змін в організмі тварин; - освоїти план і послідовність клінічного дослідження тварин, його окремих систем и органів; - освоїти методику диспансеризації продуктивних сільськогосподарських тварин; - освоїти методи фіксації и приборкання тварин з метою безпечного проведення їх діагностики і лікування; - оволодіти правилами професійної етики і деонтології; - володіти основними клінічними та сучасними лабораторними і інструментальними методами дослідження.	
вміти:	- самостійно проводити клінічне дослідження тварин; - аналізувати отримані результати клінічних спостережень і лабораторних досліджень; - правильно оформляти документацію; з'ясовувати на макро - мікро і субмікроскопічних рівнях структуру, топографію, видову та вікову приналежність органів їх систем та апаратів.	
5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - лабораторні заняття -самостійна робота	<i>180 годин/ 6,0 кредитів</i> <i>36 години/ 1,2 кредити</i> <i>36 години/ 1,2 кредити</i> <i>68 години 2,2 кредити</i> <i>40 години/ 1,3 кредити</i>
Календарний план*		

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лж	лз	пз	ср
1	Загальна патофізіологія	8	10	6	10
2	Патофізіологія тканинного росту	6	10	4	10
3	Патофізіологія обміну речовин	6	10	6	8
4	Типові патофізіологічні процеси	6	14	8	4
5	Патофізіологія органів і систем	4	14	6	4
6	Патофізіологія систем травлення	6	10	6	4
Всього:		36	68	36	40
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу					
6. Порядок та критерії оцінювання	Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на лабораторно-практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Проте підсумковий контроль – шляхом проведення заліку в усній формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Студенти, які набрали впродовж семестру 60 кредитів одержують залік без його складання, в той час як в іншому випадку залік складається й набрані кредити додаються до таких семестрових. По закінченню семестру студент допускається до заліку за таких підстав: - набрано 36 семестрових кредитів; - при набраних кредитах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.				

№ модулю	Кількість годин			Форма контролю	Кільк. заходів	Кількість балів		Сума			
	ЛК	ПЗ	ЛЗ			Мак	с.	Мін.	Мак	с.	Мін.
1,2,3	16	16	30	Тестування на практичних заняттях	9	5	3	45	27		
				Опитування на ЛЗ	6	5	3	30	18		
				Контрольна робота	1	5	3	5	3		
				Всього	16			100	60		
				ЗАЛІК							
4,5,6	20	20	38	Тестування на ПЗ	4	5	3	20	12		
				Поточні опитування на ЛЗ	7	7	3	35	21		
				Наукова робота	1	5	3	5	3		
				Всього	12			60	36		
Всього	36	36	68								
				Іспит				40	24		
				Разом				100	60		
Якщо формою підсумкового контролю є екзамен, то											
Разом							36	60			
Екзамен							24	40			
Разом по дисципліні							60	100			
Якщо формою підсумкового контролю є залік, то											
Разом по дисципліні							60	100			
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу											
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою									
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), звіту з практики, диференційованого заліку				для заліку					
90 – 100	A	«5» – відмінно				зараховано					
75 – 89	BC	«4» – добре									

60 – 74	DE	«3» – задовільно	
35 – 59	FX	«2» – незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	«2» – незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни
7. Політика курсу		Основні принципи проведення занять: - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.	
8. Інформаційні джерела		Основні 1. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Данілов В.Б., Малюк М.О., Карповський В.І., Ковпак В.В. Патологія тварин: підручник. - К. : Агроосвіта, 2013. - 414с. 2. Атаман О.В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях. Навчальний посібник. Видання 4-е, стереотипне. - Вінниця: «Нова книга», 2010.-512 с.	

3. Навчальний посібник для практичних робіт з патологічної фізіології тварин для студентів факультету ветеринарної медицини / О.А. Порошинська, С.С. Шмаюн, В.І. Козій, М.П. Ніщепенко, Л.С. Стівбецька, А. А. Ємельяненко. - Біла Церква, 2019. - 119 с.

4. Zachary JF, ed. Pathologic basis of veterinary disease. 6th ed. St. Louis, MO: Elsevier; 2017- 1394 p.

5. Kumar V, Abbas AK, Aster JC, eds. Robbins and Cotran pathologic basis of disease. 9th ed. Philadelphia, PA: Elsevier Saunders; 2014 - 1472 p.

6. McGavin M.D., Zachary J.F. Pathologic basis veterinary disease // M. Donald McGavin, James F Zachary, 2007 - 1476 p.

Додаткові

1. Зайко Н.Н., Быць Ю.В., Атаман А.В. и др. Патологическая физиология - учебник. - М.: МЕДпресс-информ, 2007. - 640с.

2. Запалення, патофізіологія крові і внутрішніх органів: Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів з патологічної фізіології тварин за кредитно-модульною технологією навчання / В.Л.Тарасевич, М.М. Саморай, С.С. Шмаюн та ін. - Біла Церква, 2008. - 72 с.

28

3. Етіологія, патогенез, реактивність та місцеві розлади кровообігу: Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів з патологічної фізіології тварин за кредитно-модульною технологією навчання / В.Л. Тарасевич, А.И. Краєвський, С.С. Шмаюн, М.М. Саморай- Біла Церква, 2007. - 70 с.

4. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Клугі Джон. Патофізіологія тварин: Підручник. - К.: Вищашк., 2000. - 352 с.

5. Мазуркевич А.Й., Данілов В.Б., Куц Н.В. Патофізіологія тварин. Практикум. - К.: Мета, 2003. - 176 с.

6. Лютинский С.И. Патологическая физиология сельскохозяйственных животных. - М.: Колос, 2001. - 496 с.

7. Патофізіологія обміну речовин і енергії:

	Методичні вказівки для студентів стаціонарної і екстернатної форми навчання факультету ветеринарної медицини та слухачів інституту післядипломного навчання І В.Л. Тарасевич, С.С. Шмаюн, М.М. Саморай, Т.Б. Прокопішина - Біла Церква, 2001. -31 с. 8. Посібник до практичних занять з патологічної фізіології / За ред.. Ю.В. Биця, Л.Я. Даниловой - К.: Здоров'я, 2001.
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2013&notifieditingon=1; та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент кафедри _____

Мельник В. О.